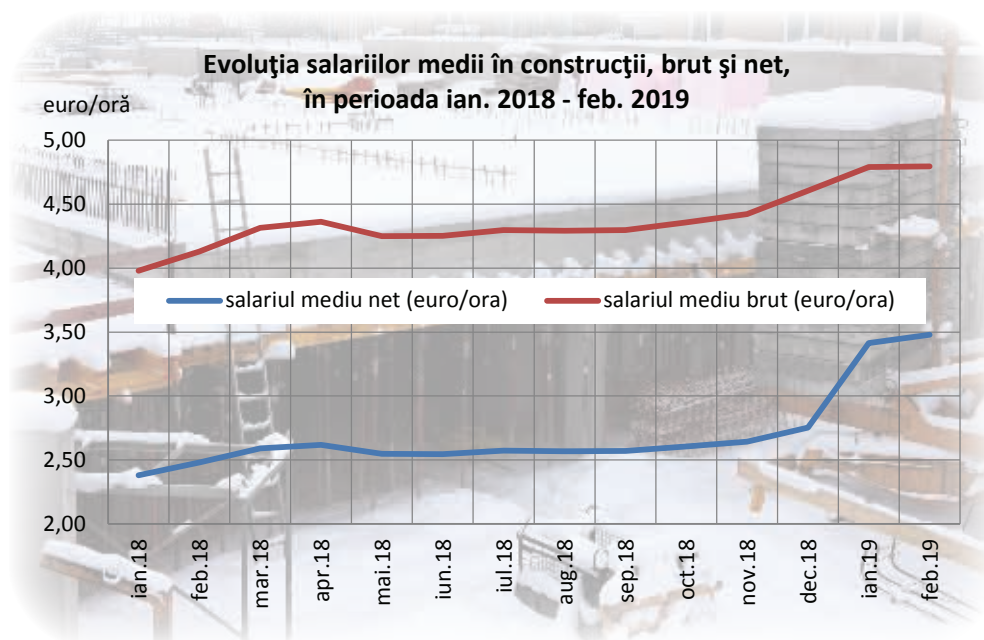

Cum păstrezi muncitorii calificați în construcții

- Salariile la noi sunt de cinci ori mai mici decât în țările UE

ing. Sorin Turcuș, expert tehnic

Ca să îți păstrezi muncitorii trebuie să le dai de lucru tot timpul, spunea un antreprenor referindu-se la penuria de lucrători pe piața construcțiilor.

În mare parte nu este greu când ai șantiere mari. Sunt lucrări care pot fi executate, fără nici un impediment, fără întrerupere pe tot parcursul anului, cum ar fi cele de la interior (montare tâmplărie, lucrări de gips-carton, lucrări de instalații electrice, sanitare și termice, etc).

Dar, sunt lucrări care pot fi executate numai când vremea o permite (temperaturi pozitive și nu prea multă zăpadă). Acestea sunt, în general, lucrările la exterior: structuri de clădiri, drumuri, poduri, viaducte, montare prefabricate, zidării, învelitori etc.

Alte impedimente ar putea fi împiedicarea evacuării pământului excavat la suprafață din cauza unor căderi masive de zăpadă care fac drumurile impracticabile.

De asemenea, în condiții de iarnă grea nu pot fi derulate lucrările în cariere, la extracția de nisip, pietriș.

Condițiile atmosferice nefavorabile, căderi masive de zăpadă și geruri puternice, acționează atât asupra materialelor, utilajelor

și a mijloacelor de transport auto, cât și asupra lucrătorilor din construcții. Sunt afectate construcțiile hidrotehnice, de baraje sau diguri de protecție, construcțiile de stații de epurare etc.

Când temperaturile coboară sub minus 5 grade Celsius nu mai pot fi executate lucrări în exterior, turnarea betoanelor și a asfaltului.

În plus, iarna drumurile de acces la șantier pot să devină nepracticabile în condiții de căderi abundente de zăpadă.

În ce privește muncitorii, aceștia trebuie să fie apți din punct de vedere medical pentru a munci în spații descoperite. Dintr-un început, angajatorii trebuie să se asigure că angajații care execută o activitate în aer liber și în condiții climatice nefavorabile au o starea de sănătate ce le permite acest lucru și acceptă să lucreze în atare condiții.

Salariații cu contract individual de muncă din activitatea de construcții și de producere a materialelor de construcții, ai companiilor membre ale Casei Sociale a Constructorilor, (www.casoc.ro) beneficiază pe perioada întreruperii activității de o indemnizație reprezentând o sumă impozabilă, al cărei cuantum lunar este egal cu 75% din media pe ultimele 3 luni a salariului de bază brut.

Indemnizația se acordă proporțional cu perioada de întrerupere a activității.

Perioada de acordare a indemnizației nu poate fi mai mare de 90 de zile calendaristice în intervalul 1 noiembrie al anului de întrerupere a activității-31 martie al anului următor.

Art. 12. din Legea nr.215/1997

În plus, în sarcina antreprenorului este și dotarea lucrătorilor cu mijloace de protecție împotriva frigului: scurte vătuite și impermeabile, păsleri, cizme căptușite, mănuși, etc. Atunci când este nevoie, și se poate lucra și la temperaturi sub -5 grade Celsius, antreprenorul va pune la dispoziția lucrătorilor 0,5 – 1,0 litri de ceai fierbinte și va acorda pauze pentru refacerea capacității de termoreglare, scop în care se vor asigura spații fixe sau mobile cu microclimat corespunzător în vecinătatea fronturilor de lucru în care lucrătorii să își recupereze forța de muncă.

Atunci când există condiții foarte neprielnice de lucru, temperaturi foarte scăzute, vânt foarte puternic, precipitații abundente, programul de lucru trebuie redus, mergându-se până la sistarea execuției lucrărilor.

Ce se întâmplă cu muncitorii pe perioada sistării lucrărilor ?

Având în vedere penuria de muncitori, antreprenorii nu pot să îi trimită acasă pur și simplu și apoi să îi reangajeze din nou în primăvara la reluarea lucrărilor. Ca să îi păstreze trebuie să îi plătească și pe perioada de iarnă în care nu pot lucra.

În plus, trebuie să menționăm că toate aspectele legate de activitatea pe șantiere a salariaților sunt stipulate în contractele colective de muncă.

În afara de aceasta există și o serie de reglementări legale care prevăd că pe timpul sistării lucrărilor, contractele individuale de muncă ale salariaților se mențin, iar perioada de întrerupere constituie vechime în muncă.

În aceste condiții o soluție pentru antreprenori o reprezintă Casa Socială a Constructorilor (www.casoc.ro) care asigură, pe timpul sistării lucrărilor, indemnizații în cuantum

Forța de muncă

■ Activitatea de construcții nu are caracter sezonier, spre deosebire de agricultură și turism estival unde un ciclu de producție se încheie până la venirea iernii.

Constructorii semnează, de regulă, contracte pe mai mulți ani, iar activitatea lor se întrerupe pe timp nefavorabil.

De aici și necesitatea ca, pe perioada sistării lucrărilor, să fie păstrați muncitorii și să le fie asigurată subzistența, în vederea reluării lucrărilor pe șantier.

lunar egal cu 75% din media pe ultimele trei luni a salariilor medii brute. Indemnizația se acordă proporțional cu perioada de întrerupere a activității dar nu mai mult de 90 zile calendaristice, în intervalul 1 noiembrie – 31 martie. De acest avantaj beneficiază salariații firmelor membre ale acestei organizații și care au contribuit la constituirea fondului pentru plata indemnizațiilor pe timpul iernii.

Tot în această perioadă se solicită lucrătorilor să își efectueze concediul de odihnă.

În perioadele cu condiții climatice nefavorabile antreprenorii au obligația să ia toate măsurile necesare pentru preîntâmpinarea apariției oricărei situații care să conducă la îmbolnăvirii profesionale sau la accidente de muncă. Atunci când apare necesitatea sistării lucrului pentru o perioadă mai mare de timp, salariații cu contract de muncă sunt trimiși acasă fără a li se desface contractul de muncă (dacă sunt angajați cu contract de muncă !), dar fără a fi plătiți pentru zilele nelucrate.

În multe cazuri, muncitorii sunt trimiși în șomaj pe durata încetării activității, fără a avea siguranța că vor fi reangajați. Sunt și cazuri în care, în contractul individual de muncă se prevede acordarea unor sume de bani în perioada întreruperii lucrărilor.

Dacă întreruperea lucrărilor este doar de ordinul câtorva zile, de cele mai multe ori antreprenorii își mențin pe poziție muncitorii, eventual utilizându-i la lucrări ce pot fi executate și pe timp friguros: lucru în depozite acoperite, lucrări la interioare, etc.

Conducerile unor firme de construcții mențin muncitorii calificați, de bază (dulgheri, fierari betoniști, mecanici de utilaje, macaragii, etc), pe durata întreruperii lucrărilor, plăindu-le salariul integral, chiar dacă aceștia nu lucrează, de teama să nu îi piardă, dispensându-se de restul muncitorilor necalificați. Dacă acești muncitori au fost angajați cu contract de muncă pot solicita ajutor de șomaj.

Plata salariilor pe timp de iarnă, în condițiile creșterii costurilor legate de forța de muncă

Efortul de a plăti pe timpul iernii salariile muncitorilor calificați este mare pentru antreprenori. Aceasta având în vedere creșterea costurilor legate de forța de muncă. Și, în continuare, este de așteptat ca salariile să mai crească întrucât țara noastră are unul dintre cele mai mici costuri ale forței de muncă, numai Bulgaria având un cost mai mic. Deja România se confruntă cu o criză accentuată a forței de muncă și, fără creșterea în continuare a salariilor, penuria de personal va deveni tot mai critică.

Anul trecut în România s-a înregistrat cea mai mare creștere a costului orar al forței de muncă, exprimat în moneda națională, (13,3%) dintre țările Uniunii Europene. Costurile medii orare ale forței de muncă în întreaga economie (cu excepția agriculturii și administrației publice) au fost estimate anul trecut la 27,4 euro în Uniunea Europeană. Cu toate acestea, media maschează

diferențe semnificative între statele membre ale UE, cu cele mai scăzute costuri de muncă pe oră înregistrate în Bulgaria (5,4 euro), România (6,9 euro), Lituania (9,0 euro), Ungaria (9,2 euro). Spre comparație, în Germania 34,6 euro Irlanda 32 euro, Italia 28 euro, Spania 21,4 euro, Anglia 27,4 euro.

Ca urmare a aplicării prevederilor OUG 114/2018 de la 1 ianuarie anul acesta salariul minim brut în construcții a crescut la 3.000 lei. În plus, au fost acordate o serie întreagă de facilități fiscale pentru salariații din construcții. Urmare a acestor măsuri, în luna februarie a acestui an, salariul mediu net în construcții a fost de 2763 lei, mai mare cu 43% față de cel din luna februarie a anului trecut. În echivalent euro, înseamnă un salariu mediu net de 582 de euro. La un program normal standard de 167,333 ore pe lună, înseamnă 3,47 euro pe oră. Calculând pentru salariul mediu brut, acesta ajunge la 4,8 euro pe oră. Adică de cinci ori mai mic decât în țările Uniunii Europene !

În construcții, costul orar al forței de muncă a fost anul trecut de 25 de euro în UE și de 27,6 euro în zona euro, potrivit Eurostat.

Prin urmare, antreprenorii vor trebui să găsească soluții pentru creșterea în continuare a salariilor pentru a-și putea păstra muncitorii calificați. De asemenea, nu își vor mai permite să nu le asigure plata salariilor pe timpul sistării lucrărilor de construcții ■

■ Păstrarea muncitorilor, chiar dacă nu au de lucru, pe timp de iarnă este importantă nu numai pentru antreprenorii privați. Și companiile publice trebuie să asigure plata muncitorilor din construcții pe perioada în care nu lucrează din cauza condițiilor meteo nefavorabile.